

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MUZYKI

Szkoła podstawowa – II etap kształcenia: Klasa 4

Muzyka realizowana jest wg programu *U..Smoczyńskiej, K.Jakóbczak- Drążek, A.Sołtysik*
PROGRAM NAUCZANIA MUZYKI W KLASACH 4–7 SZKOŁY PODSTAWOWEJ (II ETAP EDUKACYJNY)
Obudowę programu stanowią podręczniki wydawnictwa WSiP:
Muzyka 4-7, U..Smoczyńska, K.Jakóbczak- Drążek, A.Sołtysik.

Muzyka klasa IV

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:

Ocenę **celującą** otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe;
potrafi bez pomocy nauczyciela zaśpiewać bezbłędnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe;
biegle posługuje się zapisem nutowym;
biegle gra z nut na instrumencie
systematycznie i estetycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy;
zna podstawowe pojęcia muzyczne z programu klasy IV;
potrafi grać z nut melodie na szkolnych instrumentach;
potrafi tworzyć proste formy muzyczne;
potrafi rozpoznawać i określać style muzyczne;
ma wiedzę z historii muzyki wykraczającą znacznie poza program nauczania;
ma wiedzę z teorii muzyki wykraczającą znacznie poza program nauczania;
rozpoznaje brzmienia instrumentów i rodzaje zespołów wykonawczych;
potrafi określać formę, budowę, fakturę poznanych utworów;
rozpoznaje utwory z obowiązkowej i nadobowiązkowej literatury muzycznej;
rozpoznaje polskie tańce narodowe oraz folklor innych narodów;
osiąga sukcesy w przeglądach, konkursach;
aktywnie uczestniczy w muzycznych zajęciach pozalekcyjnych;
aktywnie uczestniczy w życiu artystycznym szkoły, środowiska lokalnego.
wykazał się wiedzą wykraczającą poza obowiązujący materiał;
jest wzorowym słuchaczem koncertów muzycznych;
na lekcjach jest bardzo aktywny i zdyscyplinowany;

Ocenę **bardzo dobrą** otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe;
potrafi bez pomocy nauczyciela zaśpiewać poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe;
posługuje się zapisem nutowym w śpiewie i grze na szkolnych instrumentach;
potrafi tworzyć proste akompaniamenty melodyczno-rytmiczne do poznanych piosenek;
rozpoznaje utwory literatury obowiązkowej;
opanował wiedzę z historii muzyki określoną programem nauczania;
rozpoznaje podstawowe instrumenty i formy muzyczne;
zna podstawowe pojęcia muzyczne z programu klasy IV;
jest uważnym słuchaczem koncertów muzycznych;
na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;

Ocenę **dobłą** otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i w stopniu niepełnym ponadpodstawowe;
potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać poprawnie pod względem muzycznym pieśni jednogłosowe;
potrafi zagrać na szkolnych instrumentach kilka melodii lub akompaniamentów do piosenek;
potrafi odczytać przy pomocy nut proste tematy melodyczno - rytmiczne;
rozpoznaje niektóre utwory z literatury obowiązkowej;
opanował podstawową wiedzę z historii muzyki;
rozpoznaje niektóre instrumenty i formy muzyczne;

rozpoznaje polskie tańce ludowe;
na lekcjach jest aktywny i zdyscyplinowany;
jest ważnym słuchaczem koncertów muzycznych;

Ocenę **dostateczną** otrzymuje uczeń, który:

realizuje wymagania podstawowe ;
potrafi przy pomocy nauczyciela zaśpiewać kilka pieśni, utrzymując tonację i rytm;
potrafi zagrać z grupą uczniów kilka prostych akompaniamentów do piosenek ;
opanował podstawowe wiadomości z historii muzyki;
rozpoznaje niektóre motywy muzyczne z twórczości słynnych kompozytorów;
rozpoznaje brzmienia niektórych instrumentów;
rozpoznaje niektóre polskie tańce ludowe;
zazwyczaj ze skupieniem słucha muzyki na koncertach;

Ocenę **dopuszczającą** otrzymuje uczeń, który:

realizuje wymagania podstawowe w stopniu niepełnym;
potrafi, korzystając z pomocy nauczyciela, zaśpiewać kilka łatwych piosenek;
potrafi głosem powtórzyć kilka prostych wzorów melodycznych;
potrafi powtórzyć proste ostinato rytmiczne;
opanował w ograniczonym zakresie wiedzę z historii muzyki;
nie przeszkadza innym słuchaczom podczas koncertów;

Ocenę **niedostateczną** otrzymuje uczeń, który:

pomimo starań nauczyciela nie przejawiał zainteresowania przedmiotem;
nie przejawiał żadnej aktywności na lekcjach muzyki;
nie prowadzi zeszytu;
często opuszcza bez usprawiedliwienia zajęcia;
nie opanował żadnych umiejętności muzycznych;
nie potrafi, nawet przy pomocy nauczyciela, zaśpiewać piosenki;
nie opanował minimum wiadomości określonych programem nauczania;
jest pasywny, nie uważa na lekcjach;
nie wykazuje chęci, aby nauczyć się czegokolwiek, nadrobić braki, poprawić oceny;

Dostosowanie wymagań z muzyki do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych uczniów.

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze po uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia;
- wysiłek oraz zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji;
- aktywność podczas zajęć;
- samodzielność w wykonywaniu ćwiczeń;
- zainteresowanie przedmiotem i stosunek do nauki;

Temat lekcji	Wymagania podstawowe, uczeń:	Wymagania ponadpodstawowe, uczeń:
---------------------	-------------------------------------	--

<p>1.</p> <p>W KRAJACH NIEKONWENCJONALNYCH WYDOBYCIA DŹWIĘKU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje różne odgłosy; • poszukuje niekonwencjonalnych źródeł lub sposobów wydobycia dźwięku; • wie, kim jest K. Penderecki; • śpiewa w grupie refren piosenki <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>; • wie, co to jest zwrotka i refren; • potrafi pracować w grupie. 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia szmery od dźwięków; • umie powiedzieć, czym jest dla niego muzyka; • zna tytuł utworu Pendereckiego i potrafi wypowiedzieć się na jego temat; • śpiewa samodzielnie refren piosenki; • wykazuje inicjatywę w tworzeniu z innymi ilustracji muzycznej na określony temat.
<p>2.</p> <p>W KRAJACH NIEKONWENCJONALNYCH WYDOBYCIA DŹWIĘKU i bas</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w zespole piosenkę <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>; • wymienia kilka kontrastowych pojęć związanych z muzyką; • aktywnie uczestniczy w zabawach; • wie, jak dbać o głos; • zna nazwy najwyższego i najniższego głosu ludzkiego: sopran, bas; • potrafi omówić rolę klucza wiolinowego i wskazać położenie na pięciolinii dźwięku g. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie śpiewa piosenkę <i>A ja patrzę, a ja słucham</i>; • umie samodzielnie rozpoznać i nazwać kontrasty w utworze E. Griega; • zna terminy: aria, glissando; • wie, czym jest skala głosu; • zna nazwisko W.A. Mozarta; • potrafi odnaleźć w zapisie nutowym dźwięk g.

<p>3. STRUNY i SMYCZKI.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Na cztery i na sześć</i>; • wie, co to są skrzypce i kontrabas oraz do jakiej grupy instrumentów należą; • umie odróżnić grę arco od gry pizzicato w utworze L. Delibesa. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Na cztery i na sześć</i> solo; • wie, jak są zbudowane skrzypce i kontrabas oraz jak się na nich gra; • umie wypełnić pauzy (według sugestii nauczyciela) w utworze <i>Pizzicato</i>; • wie, kim był C. Saint-Saëns.
<p>4. DOOKOŁA JEST RYTM. Wartości rytmiczne – ćwierćnuty i ósemki. Metrum</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Palacyk Michla</i>, równocześnie maszerując rytmicznie; • odróżnia ćwierćnutę od ósemki; • rozpoznaje ze słuchu metrum 3/4 i 4/4; • wie, co to jest akcent. 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa sylabami rytmicznymi proste rytmy złożone z ćwierćnuty i ósemki; • zna terminy: takt, metrum, pauza, puls; • umie określić metrum piosenki <i>Palacyk Michla</i>, nazwać wartości rytmiczne (ósemki, ćwierćnuty oraz pauzy); • zna tytuły pieśni z okresu II wojny światowej; • umie zaakompaniować do piosenki na instrumentach perkusyjnych.
<p>5. SPYTAJ, USŁYSZYSZ ODPOWIEDŹ. Formy muzyczne: poprzednik i następnik. Repetycja</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie refren piosenki <i>Już październik</i>; • umie odczytać tekst z różnie rozmieszczonymi akcentami; • zna terminy: poprzednik, następnik; • rozumie znaczenie znaku repetycji; • wie, jak wygląda pauza ćwierćnutowa, umie ją odnaleźć w nutach; • śpiewa lub gra na dzwoneczkach gamę C-dur; • gra na flecie dźwięk g; • wie, co to jest glissando. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa samodzielnie refren piosenki <i>Już październik</i>; • potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm; • umie zaproponować akcenty w czytanej tekście; • potrafi odczytać tekst w różnych rytmach; • wie, czym są poprzednik i następnik; • gra na dzwoneczkach / pianinie lub śpiewa następnik do usłyszanego poprzednika – rytmicznego i melodycznego; • śpiewa literami i solmizacją gamę C-dur i gra ją na dowolnym instrumencie; • odróżnia słuchem gamę wstępującą od zstępującej; • potrafi odczytać i zaśpiewać motyw melodyczny, obserwując gesty fonogestyki.

<p>6.</p> <p>KOLORY JESIENI. Nastrój w muzyce. Gama C-dur i półnuta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Już październik</i>; • określa własnymi słowami nastrój piosenki; • zna symbol półnuty; • potrafi zagrać na flecie dźwięki <i>g, a, e</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie porównać nastrój dwóch piosenek – wypowiedź pisemna lub plastyczna; • odróżnia w zapisie i słuchem wartości rytmiczne: ćwierćnuty, ósemki, półnuty; • potrafi wykonać partię fletu w utworze <i>Jesienne granie</i>.
<p>7.</p> <p>MUZYKA NA WIELU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki jesienne; • potrafi w grupie wykonać piosenkę z podziałem na elementy – melodia, słowa, rytm; • rozpoznaje barwę fortepianu; • umie powiedzieć, jaką rolę spełnia akompaniament; • gra gamę C-dur na flecie; • bierze aktywny udział w zadaniach ze śpiewu oraz gry; • umie podać nazwisko największego polskiego kompozytora – F. Chopina. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie mechanizm działania fortepianu; • potrafi określić rolę fortepianu w słuchanych utworach (akompaniująca i solowa); • umie własnymi słowami omówić nastrój i dopasować odpowiednią reprodukcję do <i>Preludium e-moll</i> F. Chopina; • potrafi odczytać głosem gesty lub nuty z zad. 10.
<p>8.</p> <p>DZIEŃ 11 LISTOPADA – ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI. Hymn Polski</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> w zespole, w postawie na baczność; • umie zaśpiewać w grupie pieśń <i>Przybyli ulani</i>; • potrafi powiedzieć, w jakich okolicznościach wykonuje się hymn • zna polskie symbole narodowe; • wie, z jakimi wydarzeniami historii Polski wiąże się święto obchodzone 11 listopada; • potrafi wyjaśnić, co to są pieśni legionowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykonać partie solowe w pieśni <i>Przybyli ulani</i>; • zna okoliczności powstania hymnu; • umie własnymi słowami omówić rolę hymnu narodowego; • zna tytuły innych pieśni legionowych (poza pieśnią <i>Przybyli ulani</i>), potrafi zaśpiewać jedną z nich.

<p style="text-align: center;">9.</p> <p style="text-align: center;">W NASZEJ KUCHNI WSZYSTKO GRA. Niekonwencjonalny akompaniament, ostinato. Synkopa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi w grupie zaśpiewać zwrotkę i refren piosenki <i>W kuchni</i>; • rozumie termin: synkopa; • umie wykonać rytm z synkopą (sylabami rytmicznymi i tekstem); • rozumie termin: ostinato; • potrafi wykonać podany rytm na przyborach kuchennych. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi ułożyć słowa do podanego rytmu; • umie odnaleźć synkopy w zapisie nutowym; • improwizuje prosty rytm w formie ostinata (klaskaniem lub na „instrumentach” kuchennych).
<p style="text-align: center;">10.</p> <p style="text-align: center;">NASZE INSTRUMENTY. Poznajemy i budujemy instrumenty perkusyjne. Cała nuta</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać w grupie refren piosenki <i>Mam tam-tam</i>; • wie, co to są gestodźwięki; • zna nazwę instrumenty perkusyjne; • zna nazwy instrumentów perkusyjnych z instrumentarium szkolnego oraz najczęstsze sposoby wydobycia z nich dźwięku; • potrafi dokonać podziału instrumentów na melodyczne i niemelodyczne; • z pomocą nauczyciela wymienia źródła dźwięku w instrumentach perkusyjnych; • gra podane rytmy i próbuje improwizować własne na instrumentach ze szkolnego zestawu; • zna symbol całej nuty i rozumie jej relację czasową do wartości poznanych wcześniej. 	<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje własny instrument według instrukcji zawartych w podręczniku; • wymyśla własne gestodźwięki i improwizuje rytmy; • umie samodzielnie wymienić źródła dźwięku w instrumentach perkusyjnych; • umie zaimprovizować rytm lub melodię na instrumentach perkusyjnych z zestawu szkolnego; • potrafi wskazać w zapisie nutowym całą nutę i odpowiadającą jej pauzę.

<p>11. ZAPAS MUZYKI NA ZIMĘ. Formy muzyczne: AB, ABA, ABA', ABC. Kropka przy nucie i łuku łącznika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Zła zima</i>; • rozumie znaczenie kropki przy nucie i łuku łącznika; • zna formy muzyczne: AB, ABA, ABA', ABC; • potrafi przyporządkować wzór graficzny odzwierciedlający budowę tych form; • aktywnie uczestniczy w grupowych ćwiczeniach twórczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi określić charakter słuchanego utworu, wskazując odpowiednią ilustrację; • rozpoznaje formy muzyczne w prostych utworach; • świadomie odbiera słuchaną muzykę (nie tylko emocjonalnie, ale też stara się odróżnić poszczególne części utworu); • potrafi zaproponować gesty i/lub akompaniament podkreślający budowę piosenki.
<p>12. MUZYKA Z KRZYŻYKIEM i BEMOLEM. Znaki chromatyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>Zła zima</i>; • Rozumie znaczenie znaków chromatycznych (krzyżyk, bemol, kasownik); • bierze aktywny udział w zabawach ruchowych; • potrafi zagrać fragment kolędy <i>Gdy śliczna Panna</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia rolę przygodnego znaku chromatycznego; • umie odczytać zapis nutowy z użyciem znaków chromatycznych; • potrafi wymyślić i zapisać rebus z użyciem symboliki nutowej; • umie samodzielnie odczytać i zagrać kolędę.
<p>13. W OCZEKIWANIU</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa refren pastorałki <i>Jam jest dudka</i>; • zna terminy: kolęda, pastorałka; • potrafi wymienić kilka tytułów polskich kolęd; • wymienia tradycje świąteczne (polskie, regionalne); • akompaniuje do pastorałki na dzwonek i/lub klawesach. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa pastorałkę <i>Jam jest dudka</i>; • swobodnie gra melodię jednej kolędy; • potrafi ułożyć tekst następnej zwrotki pastorałki; • akompaniuje do pastorałki, śledząc zapis nutowy.

<p>14. POLONEZA CZAS ZACZAĆ. Polonez – muzyka ludowa i jej artystyczne opracowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy polskich tańców narodowych; • potrafi wymienić charakterystyczne cechy poloneza; • zna ze słuchu pieśń <i>Polonez rycerski</i>; • zna postać Karola Kurpińskiego; • zna termin: artystyczne opracowanie tańca. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wymienić nazwy polskich tańców narodowych; • umie krótko opowiedzieć, kim był Karol Kurpiński; • potrafi własnymi słowami opisać różnice między polonezem ludowym a jego artystycznym opracowaniem ; • umie wyjaśnić znaczenie terminu artystyczne opracowanie tańca.
<p>15. PÓJDŹMY RAZEM W KOROWODZIE. Układ poloneza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać początkowy fragment (8 taktów) 1. zwrotki pieśni <i>Polonez rycerski</i>; • rozumie relację czasową szesnastki względem innych wartości rytmicznych; • zna symbol szesnastki i pauzy szesnastkowej; • umie wskazać szesnastki w zapisie nutowym; • zna charakterystyczne rytmy poloneza; • zna podstawowy krok poloneza i kilka elementów układu tanecznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać początkowy fragment (8 taktów) 1. i 2. zwrotki pieśni <i>Polonez rycerski</i>; • umie wyklaskać proste rytmy z szesnastkami; • umie wyklaskać lub zagrać na instrumencie perkusyjnym charakterystyczne rytmy poloneza; • bierze aktywny udział w wykonaniu układu tanecznego poloneza.
<p>16. HEJ, KRAKOWSKI GRAJĄ TANIEC! Krakowiak</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wymienić charakterystyczne cechy krakowiaka; • zna charakterystyczne rytmy krakowiaka; • zna termin: synkopa i niektóre poznane wcześniej wartości rytmiczne; • zna sposób zapisywania wybranych wartości rytmicznych i rytmu z synkopą; • umie zaśpiewać refren piosenki <i>Krakowiacy zawadiacy</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zanucić popularne melodie w rytmie krakowiaka; • umie wyklaskać charakterystyczne rytmy krakowiaka; • potrafi zaśpiewać jedną zwrotkę piosenki <i>Krakowiacy zawadiacy</i>; • odczytuje rytmy powstałe z ułożenia warzyw.

<p>17. KRAKOWSKIE LEGENDY. Układ taneczny krakowiaka</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna charakterystyczne cechy krakowiaka; • umie podać różnice między artystycznym opracowaniem krakowiaka a krakowiakiem ludowym; • zna kilka kroków i figur tanecznych krakowiaka; • zna w zarysie legendy krakowskie wymienione w podręczniku. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie wymienić nazwy kilku kroków i figur tanecznych krakowiaka; • podaje tytuły innych krakowskich legend i umie opowiedzieć krótko ciekawą historię z własnej okolicy.
<p>18. FRYDERYK CHOPIN – KOMPOZYTOR I SERCU NAJBLIŻSZY</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna kilka faktów z życia F. Chopina; • umie wymienić kilka tytułów jego utworów; • potrafi prawidłowo zapisać nazwisko „Chopin”; • ma podstawowe wiadomości o budowie fortepianu. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie podać nazwiska kilku kompozytorów; • umie improwizować głosem i/ lub na instrumencie określone fragmenty w utworze <i>Rozmowa z fortepianem</i>; • potrafi zagrać na flecie/dzwonkach fragment <i>Preludium Des-dur</i>; • wypowiada się na temat słuchanych utworów (cechy poloneza).
<p>19. W PODRÓŻY Z CHOPINEM. Pieśń artystyczna <i>Hulanka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie pieśń <i>Hulanka</i>; • akompaniuje w grupie do pieśni; • zna kilka faktów z życia kompozytora; • umie wymienić kilka tytułów jego utworów; • zna termin: fermata; • potrafi podać charakterystyczne cechy poloneza. 	<ul style="list-style-type: none"> • umie odczytać głosem z fonogestyki fragment <i>Hulanki</i>; • potrafi zagrać na flecie/dzwonkach fragment <i>Preludium Des-dur</i>; • wykazuje się wiedzą w klasowym konkursie o F. Chopinie; • rozpoznaje <i>Polonez A-dur</i>.
<p>20. WIOSNA TUŻ-TUŻ... Wpływ muzyki na nastrój człowieka. Odgłosy wiosny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie fragment piosenki <i>Kiedy przyjdzie wiosna?</i>; • potrafi zrytmizować krótki tekst; • odróżnia słuchem tę samą melodię zagrana w skali durowej i molowej; • potrafi współpracować w grupie podczas ilustracji muzycznej wiersza; • zna terminy: mormorando i coda. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa solo melodię zwrotki i refrenu piosenki <i>Kiedy przyjdzie wiosna?</i> ; • recytuje podany tekst w zapisanym rytmie; • odróżnia tonację minorową od majorowej w piosenkach i utworach instrumentalnych; • proponuje własny akompaniament do piosenki.

<p>21. CZTERY SMYKI. Instrumenty strunowe smyczkowe: altówka i wiolonczela. Zespoły kameralne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozróżnia instrumenty smyczkowe: skrzypce, altówkę, wiolonczelę, kontrabas; • potrafi rozpoznać te instrumenty na ilustracji; • zna nazwę popularnego zespołu kameralnego: kwartet smyczkowy; • bierze aktywny udział w zabawach. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak są zbudowane altówka i wiolonczela, potrafi porównać te instrumenty ze skrzypcami i kontrabasem; • wymienia cztery poznane instrumenty smyczkowe w kolejności od najniżej do najwyżej brzmiącego i odwrotnie; • pamięta tytuł utworu i całego cyklu <i>Karnawał zwierząt</i>; • umie podać nazwy innych zespołów kameralnych np. duet, trio, kwintet, sextet, septet, oktet.
<p>22. WIOSENNE TRADYCYJNE. Niekonwencjonalny akompaniament na kluczach. Przedtakt</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w zespole refren piosenki <i>Złoty klucz wąż</i>; • zna termin: przedtakt; • potrafi wskazać przedtakt w zapisie nutowym; • bierze aktywny udział w zabawach. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa samodzielnie wybraną zwrotkę i refren piosenki <i>Złoty klucz wąż</i>; • wie, co to jest przedtakt; • wyjaśnia, na czym polega melodia z przedtaktem i pokazuje ją w nutach; • realizuje w grupie głos rytmiczny.
<p>23. WIOSENNE TRADYCYJNE. Region północny. Niekonwencjonalne źródło z początkiem wiosny i Wielkanocą. Niekonwencjonalne źródło</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna kilka zwyczajów związanych z końcem zimy, początkiem wiosny, Wielkanocą; • śpiewa w grupie jedną z wiosennych piosenek; • gra na dzwoneczkach akompaniament do piosenki <i>Kogucik</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada własnymi słowami o tradycjach związanych z okresem przesilenia wiosennego i Wielkanocą; • samodzielnie śpiewa wybraną piosenkę o tematyce wiosennej i gra ułożone przez siebie melodie na doniczkach; • gra na dzwoneczkach lub na flecie melodię <i>Kogucik</i>.

<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">24. WIOSNA PEŁNA MUZYKI. Muzyka i w słuchanych i granych utworach, tworzenie ilustracji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenkę <i>W kurniku</i>; • wie, kim był L. van Beethoven; • określa zjawiska przyrody ilustrowane muzyką w <i>Burzy</i> L. van Beethovena; • współpracuje w grupie podczas muzycznych ilustracji; • zna termin: muzyka ilustracyjna. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>W kurniku</i> i proponuje sposoby jej „umuzycznienia”; • w słuchanym utworze umie wskazać środki muzyczne naśladujące odgłosy przyrody; • potrafi muzycznie zilustrować historyjkę obrazkową; • umie odczytać zapis graficzny ilustracji dźwiękowej do wiersza <i>Wiosenny wietrzyk</i> i aktywnie uczestniczy w jej tworzeniu; • podejmuje próbę opracowania własnego pomysłu.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">25. NASTROJE WIOSENNE. Muzyka ilustracyjna. Instrumenty strunowe – harfa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, co to jest muzyka ilustracyjna; • wie, jak wygląda harfa; • zna nazwisko L. van Beethovena; • aktywnie uczestniczy w akompaniamencie do <i>Symfonii dziecięcej</i>; • umie zagrać na flecie fragment <i>Wiosny</i> A. Vivaldiego lub na dzwoneczkach <i>W grocie króla gór</i> E. Griega. 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak jest zbudowana harfa i do jakiej grupy instrumentów należy; • nadaje tytuły słuchanym utworom, kierując się ich ilustracyjnością; • umie zagrać na flecie łatwe układy dźwięków ze słuchu; • gra na flecie lub dzwoneczkach wybrany utwór spośród ćwiczonych na lekcji.
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">26. MUZYKA LUDOWA. Folklor muzyczny – regionalne przyspiewki i tańce. Postać najsyniejszego etnografa – Oskara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi zaśpiewać polską piosenkę ludową; • rozumie terminy: etnografia, etnograf, folklor muzyczny; • wie, kim był O. Kolberg (rozumie historyczne i kulturowe znaczenie jego dzieła). 	<ul style="list-style-type: none"> • umie rozpoznać polską muzykę ludową wśród innych; • docenia wartość twórczości ludowej; • potrafi odróżnić oryginalną muzykę ludową od jej artystycznego opracowania.

<p>27. TROCHE HISTORI... i „WIELKIE PLANY DLA KAŻDEJ MAMY”. Pieśń patriotyczna <i>Witaj, majowa jutrzeńko</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • ma podstawową wiedzę o dniu 3 maja; • śpiewa w grupie pieśń <i>Witaj, majowa jutrzeńko</i>; • gra prosty akompaniament do pieśni. 	<ul style="list-style-type: none"> • ma wiedzę o dniu 3 maja i związanej z nim pieśni; • przygotowuje plan uroczystości na Dzień Matki; • samodzielnie odczytuje zapis nutowy i chwytty fletowe do utworu E. Griega <i>Poranek</i>.
<p>28. MUZYKA W DOBREJ FORMIE. Formy muzyczne: kanon, rondo</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa w grupie piosenki <i>Witaj, majowa jutrzeńko</i> i <i>Idzie wiosna</i>; • umie określić budowę pieśni: zwrotka i refren; • śpiewa w grupie melodię kanonu; • zna budowę formy: AB, ABA, ABA', ronda; • rozpoznaje dwie jednakowe części w utworze o formie ABA. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie śpiewa piosenki <i>Witaj, majowa jutrzeńko</i>, <i>Idzie wiosna</i>; • potrafi wyjaśnić, jak wykonywać utwór w kanonie; • umie rozpoznać budowę słuchanych utworów; • tworzy kuplety ronda.
<p>29. MARZENIA i ŻYCZENIA. Projekt muzyczny na Dzień Matki</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa wybraną piosenkę (lub jej fragment) z repertuaru opracowywanego w maju; • wyjaśnia co najmniej jedno pojęcie muzyczne związane z <i>Pioseneczką o marzeniach</i> (przedtakt, repetycja, volta, coda); • bierze udział w przygotowaniu programu na Dzień Matki. 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie śpiewa dwie wybrane piosenki z repertuaru majowego; • proponuje rozwiązania do projektu i bierze aktywny udział w realizacji programu na Dzień Matki; • gra na flecie lub dzwoneczkach wybraną melodię.
<p>30. WAKACJE NA SZESZCIU STRUNACH. Instrumenty strunowe: gitara</p>	<ul style="list-style-type: none"> • umie zaśpiewać refren piosenki <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • wie, jakim instrumentem jest gitara; • umie zaśpiewać unisono melodię kanonu <i>Lubię podróże</i>; • wie, co to jest kanon i jak się go wykonuje; • zna terminy: klucz wiolinowy, metrum, tempo, ówierćnuta z kropką, łuk łącznik, pauza ósemkowa, repetycja, volty, przedtakt, bemol jako znak przykluczowy, gama C-dur, wartości rytmiczne nut i pauz. 	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę o tematyce letniej, wakacyjnej, którą zna spoza szkoły; • umie zaśpiewać pierwszą zwrotkę i refren piosenki <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • śpiewa w kanonie, w kilkuosobowych grupach, piosenkę <i>Lubię podróże</i>; • wie, do jakiej grupy instrumentów należy gitara i potrafi omówić jej budowę; • prezentuje przed klasą swoje umiejętności gry na gitarze.

<p>31. WYPRAWA NA MORSKI BRZEG. Szanta. Ilustracja dźwiękowa z wykorzystaniem odgłosów z butelek</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenkę <i>Hej, lato, lato, lato</i>; • wie, co to są szanty; • umie zaśpiewać w grupie szantę <i>Pacyfik</i>; • ma wiadomości o znakach chromatycznych. 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze aktywny udział w zabawach; • umie zaśpiewać solo fragmenty szanty <i>Pacyfik</i>; • proponuje nowy tekst do szanty.
<p>32. NA PODHALAŃSKĄ NUTE. Region podhalański</p>	<ul style="list-style-type: none"> • śpiewa piosenki <i>Pacyfik</i> oraz <i>Hej, lato, lato, lato, W murowanej piwnicy</i>; • potrafi wymienić kilka cech regionu podhalańskiego; • wie, kim był Jan Sabała; • gra akompaniament do piosenki <i>W murowanej piwnicy</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> • zna nazwy instrumentów strunowych, o których nie było mowy na lekcjach (np. mandolina, cymbały, lira korbowa, inne); • wie, jakim instrumentem są gęśliki podhalańskie; • potrafi zapamiętać rytm podany przez nauczyciela i zaśpiewać w nim gamę C-dur; • umie zaśpiewać solo dowolną piosenkę ze szkolnego repertuaru, wakacyjną albo ludową.